

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини на 2015-2020 рр.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні вченої ради
«22» грудня 2015 р., протокол № 5

Ректор

О.І.Безлюдний

Умань – 2015

I. Основні положення

1. Концепція розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2015-2020 рр. (далі – Концепція) є документом, що визначає основні параметри розвитку університету до 2020 року, забезпечуючи його системний і цілеспрямований характер.

2. Концепція розроблена з метою встановлення пріоритетів (стратегічних цілей), принципів, завдань і механізмів розвитку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини на 2015-2020 рр.

3. Правовою основою формування Концепції є Закони України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про професійний розвиток працівників», Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2014 р. за №847 «План заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони на 2014-2017 роки», інші нормативно-правові акти у сфері освіти, зайнятості і соціально-трудових відносин, документи Болонського і Копенгагенського процесів тощо.

4. Концепція має таку структуру:

- Основні положення
- Пріоритети розвитку
- Принципи розвитку
- Завдання розвитку
- Механізми розвитку

II. Пріоритети розвитку

Основною метою діяльності університету є підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для освітніх та наукових установ, органів державної влади і управління, підприємств всіх форм власності за всіма рівнями вищої освіти у визначених галузях освіти, утвердження національних,

культурних і загальнолюдських цінностей.

Місія університету, що виступає граничною метою та інтегрує всі цілі життєдіяльності університету та відповідні функції, засновується на класичній тріаді: *навчання – дослідження – громадське служіння*.

Виходячи з основної мети та місії університету визначені наступні **стратегічні орієнтири** розвитку університету на 2015-2020 роки:

– в *освітній діяльності* – утримання лідерських позицій у підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахівців, яких готує університет шляхом запровадження нових освітніх стандартів, програм, навчальних планів, підвищення якості освітніх послуг, наповнення навчального процесу та навчальних програм реальним європейськими цінностями;

– в *науковій діяльності* – створення та реалізація ефективної системи розвитку вузівської науки, що забезпечує визначальний вплив фундаментальних і прикладних досліджень на якість навчального процесу та розвиток університету як інноваційно-освітньої інституції;

– в *кадровій політиці* – розробка та реалізація комплексу заходів підвищення якісного рівня науково-педагогічного колективу;

– в *міжнародному співробітництві* – підвищення міжнародного авторитету університету, забезпечення міжнародних стандартів якості освітніх послуг, інтеграція у світовий простір вищої освіти, участь у спільних проектах з провідними світовими науковими центрами;

– в галузі *інформаційного забезпечення* – впровадження у всі сфери діяльності університету новітніх інформаційних технологій;

– у сфері *матеріально-технічного забезпечення* – розвиток матеріально-технічної бази університету відповідно до міжнародних стандартів;

– у сфері *громадського служіння* – університет у своїй діяльності зорієнтований на збагачення національно-історичних, культурно-освітніх традицій, максимальне використання соціокультурних, соціально-економічних та регіональних можливостей Черкащини і Уманщини як центрального регіону України задля розвитку людського капіталу.

Ш. Принципи розвитку

Принципами розвитку університету є:

- інноваційність та орієнтація на перспективний досвід;
- відповідність суспільним потребам;
- системність та безперервність освіти;
- корпоративне партнерство;
- мобільність;
- ефективність, результативність і економічність діяльності;
- відповідність міжнародним, європейським і національним фаховим

стандартам якості.

ІV. Завдання розвитку

4.1. Підвищення якості освітніх послуг університету та забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам.

4.1.1. Трансформація освітньо-виховного процесу в інноваційне середовище, яке забезпечить зростання індивідів, суспільно активних громадян, висококваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на національному та світових ринках праці, у якому студенти отримають вміння і навички самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати їх у своїй діяльності, вести здоровий спосіб життя, вільно мислити й самоорганізовуватися в сучасних умовах.

4.1.2. Запровадження державних, галузевих стандартів підготовки фахівців з урахуванням європейського рівня вимог до якості вищої освіти.

4.1.3. Розробка і запровадження власних сертифікованих бакалаврських, магістерських та докторських освітніх програм у рамках переходу на загальноприйняту у світі систему освітньо-кваліфікаційних рівнів («бакалавр», «магістр», «доктор філософії»).

4.1.4. Апробування варіативних та вибіркових навчальних дисциплін у навчальному процесі.

4.1.5. Удосконалення роботи центру забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності із спектром відповідних послуг.

4.1.6. Удосконалення рейтингів організаційної, виховної, навчально-методичної і наукової роботи кафедр та викладачів як дієвого інструменту мотивації діяльності науково-педагогічного персоналу.

4.1.7. Здійснення процедури оцінки якості надання освітніх послуг та рейтингу викладачів «Викладач очима студента».

4.1.8. Посилення практико-орієнтованого спрямування навчання в університеті шляхом залучення до процесу викладання практикуючих фахівців сфери освіти та академічних установ.

4.1.9. Впровадження єдиних стандартизованих методик кількісного та якісного оцінювання знань студентів.

4.2. Модернізація навчальних планів, програм, змісту навчання

4.2.1. Удосконалення організації і змісту навчально-виховного процесу на основі впровадження європейських стандартів та збереження здобутків національної системи освіти.

4.2.2. Перехід на компетентнісну модель підготовки, яка базується на формуванні цілісної системи знань, вмінь, навичок, практичних здібностей у вирішенні професійних завдань.

4.2.3. Побудова навчального процесу на принципах гнучкості, адаптованості, економічної ефективності та інноваційності практичної підготовки з орієнтацією на споживачів освітніх послуг.

4.2.4. Узгодження та актуалізація змісту навчальних планів і програм відповідно до потреб системи освіти, забезпечення наступності підготовки фахівців і випереджаючої ролі освіти в суспільному розвитку.

4.2.5. Модернізація навчального процесу шляхом інтеграції навчальних дисциплін та зменшення питомої ваги аудиторної роботи і збільшення самостійної роботи студентів.

4.2.6. Здійснення аналізу кадрового забезпечення освітньої мережі регіону, вироблення моделі перспективного розвитку і заповнення вакансій регіонального ринку освітніх галузі і послуг.

4.2.7. Розроблення та запровадження в університеті збалансованої структури та обсягів підготовки фахівців за кошти бюджету, фізичних і юридичних осіб із урахуванням регіональних потреб.

4.2.8. Забезпечення єдності загальнотеоретичної і фахової освіти; орієнтації підготовки спеціалістів на вимоги виробничої сфери з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку регіону.

4.2.9. Постійне оновлення комп'ютерної мережі університету, забезпечення доступу студентів і викладачів до швидкісної мережі Інтернет.

4.2.10. Постійне оновлення і поповнення серверу університету науково-освітньою інформацією, навчальними і науково-методичними матеріалами, забезпечення відкритого доступу до нього всіх учасників навчально-виховного процесу.

4.2.11. Проведення подальшої модернізації бібліотеки, забезпечення всебічного доступу до електронних баз даних та різних джерел інформації викладачів і студентів, збільшення придбання фахової періодичної, навчальної і наукової літератури на паперових та електронних носіях.

4.3. Запровадження в університеті інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання

4.3.1. Упровадження інноваційних технологій та методів навчання, заснованих на досягненнях науки, інформаційних і дистанційних освіти і технологіях.

4.3.2. Формування інноваційної культури, орієнтованої на творчу

діяльність організаційно-управлінського та аналітичного рівня, сприяння розкриттю та реалізації інноваційного потенціалу особистості.

4.3.3. Формування системи бізнес-освіти на основі інтеграції вітчизняного та зарубіжного досвіду та впровадження інноваційних підходів: розширення програм додаткової професійної вищої освіти (перепідготовка, підвищення кваліфікації, стажування, додаткові спеціальності та спеціалізації та ін.); забезпечення варіативності форм навчання, високої якості змістового наповнення навчально-методичних матеріалів.

4.3.4. Інтенсифікація педагогічних інноваційних процесів: зміна стилю професійного педагогічного мислення; здатності генерувати нестандартні ідеї при вирішенні управлінських і професійних завдань.

4.3.5. Інтеграція усіх програмно-технічних комплексів у єдину систему для ефективного управління університетом та раціонального використання інтелектуального потенціалу його працівників; створення єдиної системи електронного документообігу; введення системи персональних) web-сторінок викладачів і співробітників.

4.3.6. Упровадження активних методів навчання на базі нових інформаційно-комунікаційних технологій; використання комп'ютерних технологій для моніторингу та аналізу якості знань, розробки та апробації нових методик тестування; автоматизованих навчальних курсів, їх тиражування, розповсюдження і супроводження; створення медіа центру і відеотеки навчальних курсів з відкритим доступом для самостійного навчання студентів і аспірантів.

4.3.7. Подальше запровадження у навчальний процес університету тренінгових технологій з використанням інтерактивних методів навчання на основі особистісно та компетентісно орієнтованих підходів.

4.3.8. Модернізація в університеті інформаційно-ресурсної мережі та мережі комп'ютерних класів;

4.3.9. Поповнення електронної бібліотеки в університеті та

забезпечення дистанційного доступу до електронного каталогу й джерел на електронних носіях;

4.3.10. Обладнання навчальних аудиторій університету сучасною технікою для проведення занять (проектори, ноутбуки, інтерактивні дошки, фліпчарти тощо), наукових конференцій, семінарів.

4.4. Посилення науково-експертного супроводу розвитку освіти регіону

4.4.1. Створення і розвиток конкурентних переваг університету в науковій сфері через виконання актуальних наукових завдань.

4.4.2. Проведення експертно-аналітичного оцінювання наукових розробок для органів управління освітою всіх рівнів, науково-експертного супроводу регіональних соціально-економічних проєктів і програм;

4.4.3. Запровадження механізму моніторингу актуальних проблем розвитку освіти для «врахування його результатів при визначенні тем наукових досліджень».

4.4.4. Забезпечення пріоритетності реалізації наукових досліджень у сферах порівняльної педагогіки, професійної підготовки педагогів, інноваційних педагогічних технологій, історії науки тощо.

4.4.5. Забезпечення використання результатів наукових досліджень при викладанні навчальних дисциплін і курсів в університеті.

4.4.6. Підвищення наукової активності всіх суб'єктів освітнього процесу та формування нового покоління педагогів-дослідників: збільшення кількості та підвищення якості підготовки та захисту дисертаційних досліджень, зростання ефективності роботи аспірантури, розширення переліку напрямів підготовки аспірантів, впровадження дієвої системи стимулювання підготовки та захисту докторських дисертацій.

4.4.7. Відкриття нових спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій, розширення переліку їх наукових спеціальностей та забезпечення ефективної роботи.

4.4.8. Розроблення цілісної системи пошуку та розвитку талановитої студентської молоді; активізація роботи студентського наукового товариства. Виявлення та поглиблення науково-професійних інтересів студентів через діяльність наукових гуртків і проблемних груп; заохочення їх до участі в роботі Всеукраїнських студентських олімпіад, наукових конференцій різних рівнів; написання і видання наукових статей в університетських збірниках наукових праць.

4.4.9. Проведення активної політики трансферу наукових результатів у навчальний процес і професійне середовище шляхом проведення конференцій, форумів, «круглих столів», семінарів, лекцій тощо.

4.4.10. Забезпечення участі науковців у експертних радах, науково-методичних комісіях, у соціально визнаних профільних громадських організаціях України.

4.4.11. Здійснення перереєстрації фахових видань, збільшення їх кількості з урахуванням потреб розвитку університету, його зростаючої ролі в науковому просторі.

4.4.12. Створення бази даних результатів наукових досліджень університету.

4.4.13. Створення сектору маркетингу при науковому відділі для кращого забезпечення участі у боротьбі за наукові, промислові та комерційні гранти, а також для комерційного впровадження наукових розробок вчених університету.

4.4.14. Формування механізму підтримки прикладних досліджень, розробки інноваційних технологій у форматах, що є у європейській практиці (інноваційні лабораторії, майданчики, мережі тощо);

4.4.15. Розвиток існуючих та формування нових провідних наукових шкіл як середовища генерації знань і підготовки сучасних висококваліфікованих кадрів;

4.4.16. Посилення ролі кафедр у наукових дослідженнях, переорієнтація їх функцій з навчальних у науково-дослідницькі та навчально-виховні.

4.5. Інституційний розвиток університету

4.5.1. Відкриття нових спеціальностей, які відповідають потребам ринку праці, особистості та суспільства.

4.5.2. Забезпечення планомірності структурної перебудови університету, створення нових структурних підрозділів (факультетів, інститутів, кафедр) відповідно до умов соціально-економічного розвитку держави і суспільства.

4.5.3. Оновлення технологій управлінської роботи (комп'ютеризація, інформатизація, сучасні засоби зв'язку, електронна пошта та електронний документообіг) відповідно до тенденцій розвитку інформаційного суспільства.

4.5.4. Упорядкування функціонування структурних підрозділів (режим роботи, час прийому відвідувачів, дизайн робочих місць) з урахуванням сучасних еколого-гігієнічних вимог та творчих запитів людини.

4.5.5. Удосконалення вертикальної управлінської структури (ректорат – деканат – кафедри), поєднання колегіальності із персональною відповідальністю за доручену справу, підвищення ефективності роботи вчених рад, ректорату, деканатів, розвиток самоврядування.

4.5.6. Модернізація навчальних кабінетів, лабораторій, музею історії університету, створення нових центрів навчання і виховання молоді.

4.5.7. Упорядкування систематичної звітності про роботу та контроль за прийнятими рішеннями ректорату, деканатів, введення систематичної звітності керівників структурних підрозділів про свою роботу на засіданнях ректорату і в режимі online.

4.5.8. Підвищення ролі кафедр, активізація їх інноваційної, навчальної й наукової роботи.

4.5.9. Посилення міждисциплінарних в'язків кафедр у розробці і впровадженні інтегрованих навчальних курсів і програм.

4.6. Забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із замовниками послуг університету

4.6.1. Реалізація маркетингових досліджень ринку абітурієнтів, працедавців, випускників та інших цільових груп з метою обґрунтування структури підготовки фахівців, формування номенклатури напрямів і спеціальностей відповідно до змін ринкових умов, виявлення факторів конкурентних переваг університету та формування відповідної іміджевої політики.

4.6.2. Підвищення ефективності профорієнтаційної роботи через систему довузівської підготовки, університет майбутнього вчителя, навчальні комплекси та профільні класи.

4.6.3. Забезпечення динамічного інтерактивного інформаційного та комунікаційного зв'язку із замовниками і клієнтами послуг університету через його портал.

4.6.4. Оновлення інформаційного супроводу діяльності університету в навчально-наукових комплексах, на виставках, презентаціях.

4.6.5. Зміцнення популярності та просування на освітянському ринку через організацію PR-діяльності, спрямованої на різні цільові аудиторії, шляхом використання традиційних та інноваційних комунікаційних каналів.

4.6.6. Зміцнення взаємозв'язків з місцевою і регіональною владою та відповідними органами самоврядування.

4.6.7. Модернізація інформаційно-рекламних матеріалів університету для участі у освітянських виставках різного рівня.

4.6.8. Активізація роботи Асоціації випускників університету.

4.7. Активізація діяльності університету в міжнародному та європейському освітньому просторі

4.7.1. Забезпечення входження університету до міжнародних та європейських фахових асоціацій.

4.7.2. Запровадження спільних освітніх та наукових програм із

провідними зарубіжними закладами освіти Європи, США, Канади та інших країн.

4.7.3. Удосконалення практики закордонного стажування для студентів, аспірантів, докторантів, співробітників і викладачів університету.

4.7.4. Пошук додаткових форм фінансування наукових досліджень за рахунок міжнародних грантів, проектів і програм.

4.7.5. Налагодження тісної співпраці з консульськими установами країн Євросоюзу та США, мови яких викладають в університеті, з метою навчально-методичного та інформаційно-технологічного забезпечення вивчення цих мов;

4.7.6. Розвиток програми подвійних дипломів із зарубіжними партнерами, які пропонують якісні і доступні освітні послуги для наших студентів;

4.7.7. Реалізація проектів із європейськими партнерами в рамках міжнародних освітніх програм, що сприятиме інтеграції України у Європейський Союз;

4.7.8. Моніторинг міжнародного ринку освітніх послуг, збільшити кількість іноземних студентів та аспірантів;

4.8. Розвиток матеріально-технічної бази

4.8.1. Забезпечення зміцнення матеріально-технічної бази університету відповідно до потреб навчального, наукового, виховного та соціально-культурного розвитку згідно з ліцензійними умовами надання освітянських послуг шляхом:

- придбання сучасних засобів навчання та лабораторного обладнання;
- комплектування бібліотечного фонду електронними та мультимедійними навчальними виданнями;
- модернізації загальноуніверситетської комп'ютерної мережі, розширення доступу до Інтернет-ресурсів, збільшення швидкості отримання

інформації з Інтернету.

4.8.2. Ефективне використання бюджетних та позабюджетних коштів для забезпечення навчального процесу та наукових досліджень.

4.8.3. Збільшення фінансування університету за рахунок коштів, отриманих від надання дозволених чинним законодавством України платних послуг.

4.8.4. Покращення умов праці викладачів та навчання студентів, забезпечивши безперебійний процес реконструкції, ремонту та модернізації приміщень.

4.8.5. Збільшення аудиторного фонду за рахунок проектування та реконструкції будівлі навчального корпусу № 5 з урахуванням потреб осіб з особливими потребами.

4.8.6. Виконання капітальних та поточних ремонтів в гуртожитках

4.8.7. Реалізація комплексу соціальних цільових програм для працівників: профілактичне оздоровлення, системна організація спортивно-оздоровчих заходів, відпочинку тощо.

V. Механізми розвитку

Основними механізмами розвитку університету є:

- розвиток автономії університету;
- удосконалення соціального забезпечення співробітників університету;
- запровадження сучасних інструментів менеджменту та організаційного розвитку;
- оптимізація структури університету та розвиток матеріально-технічної бази;
- створення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища університету;
- реалізація міжнародних освітніх проектів та участь у міжнародних

освітніх програмах;

- отримання грантів за рахунок участі кафедр у конкурсах міжнародних фондів і програм;

- розширення переліку платних послуг, диверсифікація джерел надходжень до бюджету університету;

- запровадження енергозберігаючих технологій, сучасних засобів контролю і обліку використання тепло- і енергоносіїв у навчальних корпусах і гуртожитках;

- забезпечення академічної, фінансово-господарської безпеки університету;

- удосконалення системи стимулювання, теоретичного професійного зростання викладацького складу;

- оптимізація структурних підрозділів, приведення у відповідність чисельності працівників ВНЗ до контингенту студентів;

- впровадження сучасних інформаційних технологій;

- прогнозування і моделювання соціально-економічних змін та їх впливу на життєдіяльність університету;

- випереджальне впровадження ефективних методів фінансової господарської та науково-педагогічної діяльності.